

Hörselskadades Riksförbund

Box 1068, 164 25 Kista

tel: +46 (0)8-457 55 00

e-post: hrf@hrf.se

webb: hrf.se

2025-09-28

Regeringen, Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.registrator@regeringskansliet.se

kopia till: marija.grekovska@regeringskansliet.se

Inspel inför framtagande av särskilda tillgänglighetsbeslut för Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, som arbetar för jämlikhet och full delaktighet för Sveriges 1,7 miljoner hörselskadade – en av fem i den vuxna befolkningen.

HRFs grundläggande tillgänglighetskrav är att hela det utbud som public service tillhandahåller ska ha undertexter och god hörbarhet. Vi anser också att nyheter, riks och lokalt, ska återspeglas och kompletteras genom nyhetsartiklar på SVTs webbplats.

● 100 procent av utbudet ska vara textat

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att allt som sänds och tillhandahålls av public service-företagen ska vara textat, oavsett plattform. Det innebär att 100 procent av det som sänds i broadcast och på play – både förinspelat och live – ska vara försett med undertexter.

Att kunna ta del av medieutbudet och det offentliga samtalet är en central del av vår demokrati. Textning är därför en förutsättning för att 1,7 miljoner svenskar med hörselnedsättning – en av fem vuxna – ska kunna vara fullt delaktiga i samhället.

Public service-uppdraget omfattar hela allmänheten. Det innebär att SVT och UR måste säkerställa att även hörselskadade kan ta del av nyheter, debatt, kultur, sport med mera. Textning är därmed en förutsättning för att uppfylla public service-uppdraget.

I ljuset av detta, och med tanke på dagens snabba teknikutveckling inom textningsområdet, är ett krav på 100 procent textning i public service inte bara rimligt, utan nödvändigt.

● Lika stora tillgänglighetskrav på play som i broadcast

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att teknikneutralitet för SVT och UR ska innebära att det ställs krav på 100 procent textning både på play och i broadcast.

Tillgänglighetsvillkoren för programföretagen föreslås bli teknikneutrala, vilket vi välkomnar. Men vi vill framhålla att detta inte får ske på bekostnad av andelen textade program i broadcast minskar.

Vi förväntar oss att införandet av teknikneutrala villkor medför väsentligt högre andel textat i play, utan att andelen textat i broadcast därför minskar.

SVT Play får successivt en allt större tittarandel. Men en stor del av befolkningen, inte minst äldre, tittar fortfarande på tv i huvudsak via broadcast. Och bland äldre är andelen hörselskadade hög – hälften av befolkningen över 65 år har en hörselnedsättning och över 70 procent av alla över 85 år. Det är därför viktigt att allt i broadcast textas så länge public service sänder på detta sätt.

● Utveckla och säkerställa textningskvaliteten

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att all textning i public service måste hålla hög och jämn kvalitet, med god läsbarhet. Texten ska vara trygg att använda även i en krissituation, utan risk för allvarliga fel och missförstånd.

Textning i sig innebär inte tillgänglighet. För att undertexter ska vara tillgängliga måste de vara användbara. Det innebär att textningen måste ha god läsbarhet och vara begriplig samt följa talet relativt väl, så att det går att använda texten som stöd för lyssnandet.

I grunden ser HRF positivt på att AI används, för att möjliggöra att allt audiovisuellt utbud i SVT och UR textas. Men det är viktigt att public service har textning som är snabb, korrekt och genomgående håller hög kvalitet.

All textning behöver vara så bra att den kan användas även i en krissituation, utan risk för allvarliga fel och missförstånd. Hörselskadade och andra som använder texten ska kunna känna sig trygga med att det som sänds ut stämmer. Det är därför av största vikt att textningen i public service snabbt förbättras, och att det utvecklingsarbetet prioriteras högt.

● Säkerställa god taluppfattbarhet

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att SVT och UR ska säkerställa att alla förinspelade program, filmer och inslag har god taluppfattbarhet innan de sänds och/eller läggs ut på play.

Dålig hörbarhet som gör det svårt att uppfatta tal är ett utbrett problem i hela medieutbudet, även i public service. Störande omgivningsljud och bakgrundsmusik samt bristfällig ljudmixning är ofta förekommande, vilket slår hårt mot en av fem tittare med påtaglig hörselnedsättning.

Detta berör många och är en fråga som HRF får oerhört många klagomål om från allmänheten. När taluppfattbarheten brister får det stora konsekvenser redan vid lätta hörselnedsättningar.

I de flesta fall beror dålig hörbarhet på okunskap och bristande rutiner. Denna kvalitetsfråga måste därför prioriteras högre av public service-företagen. SVT och UR behöver ha ett uttalat ansvar för att säkerställa att det finns god kunskap om taluppfattbarhet både inom de egna verksamheterna och bland de leverantörer som producerar program åt dem.

Vi anser att ”Tydligare tal” är en viktig funktion som det är angeläget att utveckla (se även nedan), men vi anser inte att det kan ersätta ett genomtänkt hörbarhetsarbete och god taluppfattbarhet vid ordinarie lyssningsinställningar.

● **Texter på SVTs och URs webbplatser**

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att SVTs nyhetstexter på webben är en **oumbärlig del av det tillgängliga utbudet i public service. Det är viktigt att SVT fortsätter erbjuda sina nyheter även i textform.**

Medieverksamhet i allmänhetens tjänst måste vara tillgänglig för hela allmänheten. Med tanke på att en femtedel av den vuxna befolkningen har en hörselskada och behöver text är det därför angeläget att public service – som dessutom har ett beredskapsuppdrag – inte bara ägnar sig åt ljud och bild, utan också förmedlar sina nyheter i textform.

Vi vill också påminna om att när Sveriges Radio slutade återge sina nyhetsinslag i textform på webben blev en stor del av public service-nyheterna otillgängliga för en betydande andel av landets 1,7 miljoner hörselskadade.

För personer med nedsatt hörsel är SVTs nyhetstexter en mycket viktig del av en kommunikativ helhet. Videos med textremsor räcker inte alltid för att få sammanhang. Vi hör inte alla ljud, vi uppfattar inte alla nyanser i det som sägs – och undertexter har ofta brister och begränsningar som gör att personer med nedsatt hörsel missar betydligt mer än en fullt hörande person.

I situationer med dålig internetuppkoppling är det dessutom svårt att ta del av videos med text. Detta faktum är särskilt relevant i ett beredskapssammanhang. På ett svajigt internet är textsidor ett viktigt komplement till video (se nedan).

● **Information i textform som en del av beredskapsuppdraget**

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att en viktig del av SVTs beredskapsuppdrag är att **säkerställa att samhällsinformation och nyheter alltid förmedlas även i textform, inte minst i krissituationer.**

Vid krig, kriser, katastrofer och samhällsstörningar är vårt behov av pålitlig information oändligt stort, och det gäller även personer med hörselnedsättning. Trots det förmedlas krisinformation och nyheter i huvudsak via ljud, vilket innebär en stor säkerhetsrisk.

Erfarenheterna från krigets Ukraina visar med skakande tydlighet hur hörselskadade hamnar i "informationsskugga" och därmed blir särskilt utsatta i extraordinära situationer. Brist på information är ett allvarligt säkerhetsproblem för såväl enskilda individer som för samhället i stort.

Vid VMA uppmanas allmänheten att lyssna på Sveriges Radio P4 för mer information, trots att radio inte är tillgängligt för många hörselskadade. Detta innebär ett stort hinder för att nå ut med viktig information till en betydande del av Sveriges befolkning.

Text behöver därför vara en uttalad del av SVTs beredskapsuppdrag. I en krissituation är det av yttersta vikt att SVT textar allt som sänds samt förmedlar samhällsinformation och nyheter även i skriftlig form, bland annat som nyhetstexter på webben och i appar.

Alla typer av extrasändningar måste vara textade, fullt ut. Detta gäller även när det talas engelska eller andra språk i delar av en direktsändning. Om översättningstext inte är möjligt ska den som talar textas på originalspråket.

När SVT vidareänder en extrasändning från en tv-kanal i ett annat land där det talas ett språk som många i Sverige förstår (till exempel från engelska BBC eller norska NRK), är det ett minimikrav att sändningen åtminstone direkttextas på originalspråket.

● **Vara drivande i tillgänglighetsutvecklingen**

Hörselskadades Riksförbund (HRF) anser att utveckling av tillgänglighetsfunktioner ska vara en uttalad del av public service-uppdraget under de kommande åren.

SVT och UR är sedan länge viktiga föregångare som bryter ny mark när det gäller tillgänglighet, och fungerar som förebild för medier i både Sverige och andra länder. Ett bra exempel på det är SVTs funktion ”Tydligare tal”.

Vi anser det mycket angeläget att public service-företagen fortsätter driva tillgänglighetsutvecklingen framåt, i dialog med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Vänliga hälsningar,
Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Jonas Sahlberg
förbundsordförande s